

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพในยุคปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้รับการศึกษาที่ดีอย่างทั่วถึง (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา, 2549, หน้า 30) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพของประชาชนให้ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้

การให้ความสำคัญในด้านการศึกษาคือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับทุกประเทศ สำหรับในประเทศที่พัฒนาแล้วล้วนแต่เป็นประเทศที่มีประชาชนได้รับการพัฒนาทางการศึกษาที่ดีมาก่อนแล้วค่อยมุ่งพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป เหตุนี้เองทำให้ทุกภาคส่วนก็เริ่มมีความตระหนักถึงความสำคัญมากขึ้น และปรากฏภาพความชัดเจนขึ้นเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพัฒนาทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนทุก ๆ ฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งสาระและหลักการดังกล่าวล้วนแล้วมีภาระระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้งสิ้น

สถานศึกษากับชุมชนนั้นคงจะแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะสถานศึกษาเปรียบเสมือนคันไถ ชุมชนเปรียบเหมือนพื้นดิน ยิ่งดินมีคุณภาพเพียงใดก็ย่อมทำให้คันไถไถได้เร็วแข็งแรง มีลำต้น กิ่งก้าน ใบ และผลที่ดี มีอายุยืนยาว นอกจากนั้นคันไถยังช่วยยึดดินให้ติดอยู่ด้วยกันไม่ถล่มไปง่าย ๆ ส่วนชุมชนเปรียบเหมือนพื้นดินให้ประโยชน์กับคันไถ พื้นดินจะมีคุณภาพดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็เพราะเมื่อคันไถไถได้บ่อยครั้ง ใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้แก่จัดก็จะร่วงหล่นลงพื้นดินมันก็จะกลายเป็นปุ๋ยในดินให้ประโยชน์กับคันไถต่อไปอีกเช่นกัน ฉะนั้นคันไถและพื้นดินต้องพึ่งพาอาศัยกันฉันใด ชุมชนกับสถานศึกษาก็ต้องพึ่งพาอาศัยกันฉันนั้น (สุดา ทัพสุวรรณ, 2545, หน้า 23) ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษานับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

การพัฒนาการศึกษาที่มีความจำเป็นยิ่งที่หลายภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐและชุมชนควรมีบทบาทช่วยเหลือครอบครัวและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษาทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน การประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ครูและโรงเรียน รวมทั้งร่วมกับโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ทำนายพร้อมคู่มือครู แบบฝึกหัด และแนวทางจัดกิจกรรม บทบาทของโรงเรียนควรร่วมมือกับชุมชนและสังคมเพื่อพัฒนาครูให้สามารถสนองความต้องการในการเรียนของเด็กและผู้ปกครอง การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะความเป็นระเบียบสวยงาม ให้ความรู้และสร้างความไว้วางใจกัน การสรรหาครูและผู้บริหารที่มีคุณภาพให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตมาบริหารงานโรงเรียน บทบาทของครูใช้วิธีการสอนและวิธีประเมินที่ผ่านการทดสอบและวิจัยมาแล้วว่าได้ผลดีต่อการพัฒนาของผู้เรียน จัดเนื้อหาวิชาที่กว้างลึก เป็นที่สนใจทั้งแทรกข้อคิดทางคุณธรรมจริยธรรมในบทเรียนตามกิจกรรมอย่างมีความเหมาะสม มีบรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีความสุข ครูมีความผูกพันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมุ่งมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งด้านจิตวิทยา การแนะแนว และสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน สำหรับด้านสุขภาพและโภชนาการก็มีส่วนสำคัญ ดังนั้นควรมีที่ปรึกษาด้านสุขภาพจิต สุขภาพกาย อาหารและโภชนาการของโรงเรียน พัฒนานโยบายด้านสุขภาพจิต สุขภาพกายอย่างครอบคลุม บูรณาการกิจกรรมพลศึกษา และโภชนาการเข้าไปในชีวิตประจำวันของนักเรียนและโรงเรียน บูรณาการ โภชนาศึกษา บริการอาหารที่มีประโยชน์ และกิจกรรมการเคลื่อนไหวเข้าไปในกิจกรรมของโรงเรียน และกระตุ้นให้ครูเป็นตัวแทนที่ดีในด้านโภชนาการและสุขภาพเน้นอาหาร 5 หมู่ และอาหารที่ส่งเสริมสุขภาพร่างกาย สดปีญญา และลดไขมันในโลหิต (Satcher, 2005)

จากการศึกษาในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนขั้นพื้นฐานดังกล่าว พบว่าเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาปรับปรุงนโยบายบทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องกับชุมชนซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ เพราะชุมชนสามารถเข้ามาช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งทางด้านการเงิน วัสดุ แรงงาน และกำลังใจ (โนชญ์ ชาญด้วยกิจ, 2553, หน้า 1-4) ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 29 ได้กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริม

ความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา ได้แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน โดยให้สถานศึกษาได้จัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วยผู้แทนสถานศึกษาผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีหลักเกณฑ์คุณสมบัติ สัดส่วน และมีวาระการดำรงตำแหน่งว่าสามารถอยู่ในวาระได้ 4 ปี ต้องมีการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดให้ชุมชนท้องถิ่น และทุกส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะของผู้มีสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาหรือในฐานะกรรมการในคณะกรรมการที่กฎหมายได้กำหนดไว้

สถานศึกษาต้องบริหารจัดการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบคณะกรรมการหรือการระดมทรัพยากรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยความสมัครใจ และมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอน เต็มใจที่จะร่วมมือในการจัดกิจกรรมนักเรียน รวมทั้งการวัดและประเมินผลบุตรหลานของตนเอง (ศักดิ์วราธร อินทร์ยิ้ม, 2547, หน้า 34) สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร ภายในขอบเขตหน้าที่ของตนเอง หรือเปิดโอกาสให้พนักงานรวมกลุ่มกัน และใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญา และประสบการณ์ ของแต่ละคนมาร่วมปรับปรุงงานในหน่วยงานของตน ซึ่งหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้เป็นหลักการบริหารที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาจากรัฐสู่ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ได้ให้การสนับสนุน ในความร่วมมือเพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาและดูแลบุตรหลานของตน (ชนาชัย ภูมมาตร, 2547, หน้า 14) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสเชิญชวน หรือหาทางให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งในการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนต้องปฏิบัติการโดยการประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนทั้งทางด้านทุนทรัพย์ แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และแนวคิดตลอดทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ของทางโรงเรียน โดยให้เกิดความคิดว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนซึ่งสามารถเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนา ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดประโยชน์สูงสุดโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ตั้งอยู่ริมคลอง

ชลประทาน หมู่ 4 ตำบลบ่อตาโล่ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 168 คน มีครูข้าราชการครู 7 คน พนักงานราชการ 1 คน ครูอัตราจ้าง 1 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน นักการภารโรง 1 คน ผู้บริหาร 1 คน และมีคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 9 คน ลักษณะชุมชนโดยรอบโรงเรียน เป็นชุมชนที่มีบ้านเป็นที่อยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่นมีทั้งบ้านจัดสรรและบ้านส่วนตัวบางครอบครัวมาจากต่างจังหวัด เป็นชุมชนที่มีอาชีพหลักคือรับจ้าง ทำนา ค้าขาย ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาที่จะมามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนเนื่องจากมีภารกิจทางครอบครัว และพื้นฐานทางการศึกษาดำเนินการอีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษา มีการอบรมพัฒนาตนเองน้อย ส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (โรงเรียนบ้านบ่อตาโล่, 2555, หน้า 4-6)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ เพื่อนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการจะทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอาชีพ และสถานภาพของสมาชิกในชุมชน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาวิธีการที่จะทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้และสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอาชีพ และสถานภาพของสมาชิกในชุมชนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

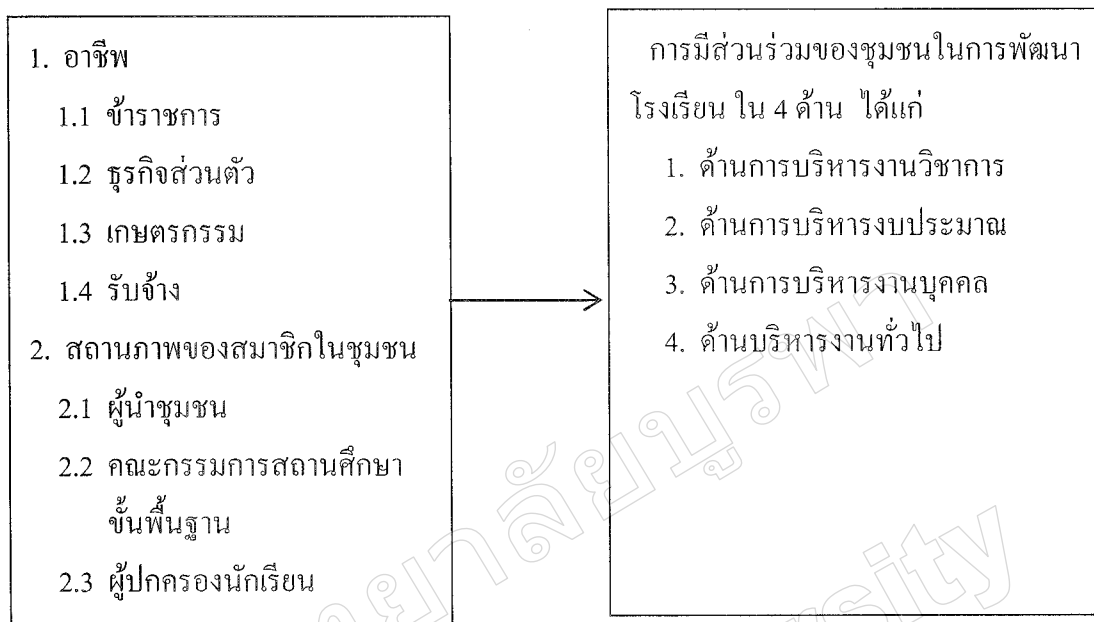
1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอาชีพ และสถานภาพของสมาชิกที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาศัยแนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการบริหารของโรงเรียนมาตรา 24 (6) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และหมวด 5 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) กำหนดการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ที่มีหลักการเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบความคิดในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน บ้านบ่อตาโล่ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป จำแนกตามอาชีพ และสถานภาพของสมาชิกในชุมชน นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ตำบลบ่อตาโล่ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้นจำนวน 183 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน สำหรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 131 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 อาชีพ

3.1.1.1 ข้าราชการ

3.1.1.2 ธุรกิจส่วนตัว

3.1.1.3 เกษตรกรรม

3.1.1.4 รับจ้าง

3.1.2 สถานภาพของสมาชิกในชุมชน

3.1.2.1 ผู้นำชุมชน

3.1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2.3 ผู้ปกครองนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งมี

4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ร่วมสนับสนุน ส่งเสริม ร่วมดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษามี 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในดำเนินงานด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนที่มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงินการบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไป หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การรับนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน และองค์กร การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน และงานบริการสาธารณะ

2. อาชีพ หมายถึง อาชีพของประชาชนในตำบลบ่อตาโล่ อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 ข้าราชการ หมายถึง บุคคลที่ทำงานในส่วนราชการ ทหาร ตำรวจและรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลที่รับเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน

2.2 ธุรกิจส่วนตัว หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพส่วนตัวในการขายสินค้าและบริการที่ถูกต้องตามกฎหมายทุกชนิด

2.3 เกษตรกรรม หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชทุกชนิด

2.4 รับจ้าง หมายถึง บุคคลที่ทำงานในอาชีพสุจริตกับบริษัทเอกชนในระดับต่าง ๆ ที่รับเงินเดือนเป็นการประจำและชั่วคราว

3. สถานภาพของสมาชิกในชุมชน หมายถึง สถานะของสมาชิกในชุมชนที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ผู้นำชุมชน หมายถึง สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในตำบลบ่อตาโล่ อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกสรรให้เข้ามาบริหารสถานศึกษาในลักษณะขององค์กรคณะบุคคลและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ตามที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.3 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับนักเรียน และมีหน้าที่ให้ความดูแลนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านบ่อตาโล่

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านบ่อตาโล่ ตำบลบ่อตาโล่ อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1